

Φύλλο εργασίας

Ενότητα 1η : Πατρική Δικαιοσύνη

η διδάσκουσα: Δανιήλ Γ.

Ερωτήσεις κατανόησης:

Πρόβλημα που αντιμετώπιζε κάποιος Μάρδος

Ἄνθρωπος γένει Μάρδος παῖδας εἶχεν ἑπτὰ.
Τούτων ὁ νεώτατος κακὰ πολλὰ τοὺς ἄλλους εἰργάζετο

Πῶς ἐνήργησε αὐτὸς ὁ πατέρας;

Καὶ τὰ μὲν πρῶτα ἐπειράτο αὐτὸν ὁ πατὴρ ρυθμίζειν λόγῳ· ἐπεὶ δὲ οὐκ ἐπείθετο, πρὸς τοὺς δικαστὰς ἤγαγε καὶ ὅσα αὐτῷ ἐτετόλμητο ἀκριβῶς κατηγόρησε, καὶ ἤτει παρὰ τῶν δικαστῶν ἀποκτείνει τὸν νεανίσκον.

Πῶς ἀντέδρασαν οἱ δικαστές;

Οἱ δὲ ἐξεπλάγησαν καὶ ἀμφοτέρους ἐπὶ τὸν βασιλέα Ἄρταξέρξην ἤγαγον.

Πῶς δικαιολόγησε ὁ Μάρδος στον βασιλιά Ἀρταξέρξη το αίτημα για εκτέλεση του γιου του;

ἐπεὶ καὶ ὅταν τῶν φυομένων θριδακινῶν τὰ πικρὰς ἀφαιρῶ, οὐδὲν ἢ μήτηρ αὐτῶν λυπεῖται, ἀλλὰ θάλλει μᾶλλον καὶ γλυκίων γίνεται».

Πῶς ἀντέδρασε ὁ βασιλιάς και με ποιο επιχείρημα;

Ταῦτα ἀκούσας Ἄρταξέρξης ἐπήνεσε μὲν τὸν ἄνδρα καὶ τῶν βασιλικῶν δικαστῶν ἐποίησεν ἓνα, εἰπὼν ὅτι ὁ περὶ τῶν ἰδίων παῖδων οὕτω δικαίως ἀποφαινόμενος ἐν τοῖς ἀλλοτρίοις ἀκριβῆς ἔσται δικαστὴς καὶ ἀδέκαστος,

Ποια η τελική απόφαση του βασιλιά Ἀρταξέρξη;

ἀφῆκε δὲ καὶ τὸν νεανίαν τῆς τιμωρίας, ἀπειλῶν αὐτῷ θανάτου ἐὰν ἀδικῶν φωραθῆ ἕτερα.

Η θανατική ποινή επιβάλλεται ακόμα στις μέρες μας σε 100 περίπου κράτη στον κόσμο. Ποια είναι, κατά τη γνώμη σας, τα πιο σημαντικά επιχειρήματα κατά της θανατικής ποινής, ειδικά σε νέους;

Μετάφραση παράλληλου κειμένου :

Όταν οι Πέρσες λεηλατούσαν την Ελλάδα, ο Πausanίας, ο στρατηγός των Σπαρτιατών, αφού πήρε πεντακόσια χρυσά τάλαντα από τον Ξέρξη, σκόπευε να προδώσει τη Σπάρτη. Όταν αυτός αποκαλύφθηκε, ο Αγησίλαος, ο πατέρας του, μαζί με άλλους τον καταδίωξε ως το ναό της Χαλκιοίκου Αθηνάς και, αφού έφραξε με πέτρες τις πόρτες του ναού, τον σκότωσε · η μητέρα του πάλι τον άφησε άταφο, όπως ιστορεί ο Χρύσερμος στο δεύτερο βιβλίο των Ιστορικών του.

Ποια συμπεράσματα μπορούμε να βγάλουμε από το κείμενο για την αντίληψη που είχαν οι Πέρσες για το σωφρονισμό και την πειθαρχία;

Ενότητα 1^η Πατρική δικαιοσύνη

Ἄνηρ γένει Μάρδος παῖδας εἶχεν ἑπτά.	
Τούτων ὁ νεώτατος κακὰ πολλὰ τοὺς ἄλλους εἰργάζετο.	
Καὶ τὰ μὲν πρῶτα ἐπειρᾶτο αὐτὸν ὁ πατήρ	
ῥυθμίζειν λόγῳ·	
ἐπεὶ δὲ οὐκ ἐπειθετο, πρὸς τοὺς δικαστὰς ἤγαγε	
καὶ ὅσα αὐτῷ ἐτετόλμητο ἀκριβῶς κατηγόρησε,	
καὶ ἤτει παρὰ τῶν δικαστῶν ἀποκτεῖναι τὸν νεανίσκον.	
Οἱ δὲ ἐξεπλάγησαν	
καὶ ἀμφοτέρους ἐπὶ τὸν βασιλέα Ἀρταξέρξην ἤγαγον.	
Τὰ αὐτὰ δὲ λέγοντος τοῦ Μάρδου, βασιλεὺς ἔφη:	
«Εἶτα τολμήσεις τὸν υἱὸν ἀποθνήσκοντα ὑπομεῖναι;»	
Ὁ δὲ ἔφη «πάντων μάλιστα·	
ἐπεὶ καὶ ὅταν τῶν φυομένων θριδακινῶν τὰς ἐκφύσεις τὰς πικρὰς ἀφαιρῶ,	
οὐδὲν ἢ μήτηρ αὐτῶν λυπεῖται,	
ἀλλὰ θάλλει μᾶλλον καὶ γλυκίων γίνεται».	
Ταῦτα ἀκούσας Ἀρταξέρξης ἐπήνεσε μὲν τὸν ἄνδρα	
καὶ τῶν βασιλικῶν δικαστῶν ἐποίησεν ἓνα,	
εἰπὼν ὅτι ὁ περὶ τῶν ἰδίων παιδῶν	
οὕτω δικαίως ἀποφαινόμενος	
πάντως καὶ ἐν τοῖς ἀλλοτρίοις ἀκριβῆς ἔσται δικαστὴς καὶ ἀδέκαστος,	
ἀφῆκε δὲ καὶ τὸν νεανίαν τῆς τιμωρίας,	
ἀπειλῶν αὐτῷ θανάτου,	
ἐὰν ἀδικῶν φωραθῇ ἕτερα.	

Λεξιλογικές ασκήσεις

- Να βρείτε στο κείμενο λέξεις ετυμολογικά συγγενείς των:

έκπληξη	απόπειρα
άφεση	αγωγή
αίτηση	θνητός
πατροκτόνος	εργατικός

- Να γράψετε δύο παράγωγα απλά ή σύνθετα της νέας ελληνικής για καθεμιά από τις παρακάτω λέξεις του κειμένου :

ἐπέιθετο *ὑπομεῖναι* *ἐποίησεν* *ἀλλοτρίοις*

Ασκήσεις γραμματικής

- Να αντικατασταθούν τα παρακάτω ρήματα στο πρώτο πρόσωπο της οριστικής όλων των χρόνων στη φωνή που βρίσκεται το καθένα: καταλύω, τaráπτω, ράπτω, θύομαι, πείθομαι, γράφομαι
- Να γραφούν τα απαρέμφατα και οι μετοχές όλων των χρόνων των παρακάτω ρημάτων στη φωνή που βρίσκεται το καθένα: πολιτεύομαι, βουλευόμαι, γράφω, διώκω, πείθω
- Να κλιθούν:
ὁ νεανίσκος, ὁ νεανίας, ὁ βασιλικός και ἀδέκαστος δικαστής, ἡ πικρά έκφυσις, , ἡ τιμωρία